

Pest Megye Önkormányzatánál végzett belső ellenőrzések tapasztalatai az alábbiakban foglalhatók össze.

Pest Megye Önkormányzatának Közgyűlése a 2013. évi ellenőrzési tervet a 32/2013.(04.26.) PMÖ határozatával fogadta el. A 2013. évre ütemezett pénzügyi-gazdasági ellenőrzések, valamint témavizsgálatok végrehajtásra kerültek. A feladatellátás megszervezése és végrehajtása a Belső Ellenőrzési Szabályzat előírásai szerint történt. A belső ellenőrzési terv a teljes, átfogó ellenőrzésekre fektetett nagyobb súlyt.

A 2013. évi ellenőrzések az alábbiak voltak:

- gazdálkodási folyamatok ellenőrzése - megbízhatósági ellenőrzés;
- leltározások, selejtezések szabályossága - szabályszerűségi ellenőrzés;
- Belső Ellenőrzési Szabályzat – szabályszerűség ellenőrzés;
- kockázatelemzések aktualizálása – megbízhatósági ellenőrzés;
- belső ellenőrzési stratégia kialakítása – szabályszerűségi ellenőrzés;
- jogszabályokban előírt szabályzatok felülvizsgálata – szabályszerűségi ellenőrzés;
- Pest Megyei Önkormányzati Hivatal kockázat felmérésének aktualizálása – megbízhatósági ellenőrzés;

A belső ellenőr funkcionális függetlensége biztosított, a belső ellenőrzés közvetlen jegyzői irányítás alatt működik, jogállását, feladatait, a belső ellenőrzési vezető hatáskörét teljes körűen a Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg.

Az év folyamán megbízási jogviszonyban 1 fő belső ellenőr látta el a szükséges ellenőrzési feladatokat, aki a Bkr. 24. § (1) bekezdésében meghatározott belső ellenőri tevékenység folytatását végző engedéllyel és meghatározott felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezik.

Az ellenőrzési tevékenység működésére hátráltató körülmény volt általánosságban, hogy az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályok, eljárási szabályok változtak az elmúlt két év alatt. Elsősorban az ellenőrzési eljárási rendek, módszertani útmutatók által előírt szabályozási, dokumentálási kötelezettség vett el lényeges időt az ellenőrzések lefolytatásától. Az ellenőrzések során bevezetésre került a kockázatelemzés, mindezek mellett az adminisztrációs teendők megvalósultak.

A belső ellenőr feladatellátásához szükséges tárgyi feltételek biztosítottak voltak a beszámolási időszakban, folyamatos és megfelelő volt a működéssel kapcsolatos információkhoz, dokumentációkhoz való hozzáférés.

Az ellenőrzési tevékenység nehezítő tényezője volt, hogy a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszer keretében nem történt meg teljes körűen a kockázat-felmérés aktualizálása, a gazdálkodás folyamataihoz tartozó egyedi kockázatok feltérképezése, a kockázati hatások és azok bekövetkezésének valószínűsítése, a főbb ellenőrzési pontok azonosítása.

A kontroll rendszer teljes körűvé tétele továbbra is kiemelt feladat, mely jelentősen segíti a független belső ellenőrzés tevékenységét. Az eddigi tapasztalatok alapján az új – nemzetközi standardoknak is megfelelő – ellenőrzési szemlélet a belső ellenőrzés célrendszerét és módszereit tekintve hatékonyabb, lebonyolítási rendjében azonban sokkal részletesebben dokumentált ellenőrzési feladatellátást igényel.

Az ellenőrzés programnak megfelelően a dokumentum alapú vizsgálat során, a gazdálkodás szempontjából fontosnak ítélt pénzügyi-gazdálkodási folyamatok megfelelő végrehajtásának ellenőrzése történt meg.

Megállapítható, hogy a gazdálkodás folyamatára vonatkozó eljárások, azok dokumentálása a jogszabályoknak megfelelnek, függetlenül attól, hogy a vizsgált időszakra vonatkozóan a szabályzatok még nem teljes körűen kerültek aktualizálásra, illetve több helyen hiányosak, ezek pótlására a belső ellenőrzés javaslatokat tett. Az egyes feladatok végrehajtására vonatkozóan, - különös tekintettel a beépített kontrollokra – az ellenőrzés nem talált lényeges hiányosságokat.

A feltárt kockázatokat, minőségeit és jellegeit tekintve összességében alacsony szintűek, tekintettel a jogszabályi előírások követésére, a gazdálkodási folyamatok megfelelő működési rendszerének biztosítására. A törvény által előírt gazdálkodási rend megfelelő végrehajtása, illetve elmaradása eljárási kockázatokat hordoz magában, mely megfelelő kontroll alatt kell, hogy végbemenjen a szervezet gazdálkodása során.

Az elvégzett vizsgálat megállapításai alapján az ellenőrzés további gazdálkodást érintő kockázatokat tárt fel, melyek jövőbeni kontrollját szükségesnek tartja. Ezek a kiemelt vizsgálati területek a kötelezettségvállalások nyilvántartási rendszere, tárgyi eszközök nyilvántartási rendszere, a munkába járás költségtérítésének elszámolási rendje.

Az év közben elvégzett selejtezés végrehajtása, valamint az ellenőrzési időszakban folyamatban lévő, de azóta befejezett leltározás a belső kontrollok kialakításával megfelelően történt. A részletes feladatok végrehajtása során a vonatkozó, de még nem aktualizált szabályzatok az ellenőrzés rendelkezésére álltak. A számvitelről szóló 2000 évi C. törvényben foglaltak szerint az egyes szabályzatok magukba foglalják azokat a szükséges rendelkezéseket, melyek az előírt leltározási valamint selejtezési folyamatok végrehajtását megfelelően szabályozzák. Az ellenőrzés vizsgálat során tett megállapításai, javaslatai a vonatkozó szabályzatokban beépítésre, módosításra kerülnek.

Az általános megállapítások figyelembe vételével, a költségvetési szervek részére előírt, a számviteli törvényben meghatározottak alapján, ellenőrzés az alkalmazandó szabályok figyelembe vételével kontrollálta.

A feltárt kockázatok minőségeit és jellegeit tekintve összességében alacsony szintűek, tekintettel a jogszabályi előírások követésére, a gazdálkodási folyamatok megfelelő működési rendszerének biztosítására.

A költségvetési szervek részére előírt és a számvitelről szóló 2000 évi C. törvényben meghatározott szabályzatok az ellenőrzés rendelkezésére álltak. A Magyarországi helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, valamint az államháztartásról szóló 2011 évi. CXCV. törvény jogszabályi változásai, azonban az egyes szabályzatokban nem kerültek lekövetésre, módosításra. A Bkr.-ben foglalt előírások, elsősorban a belső kontrollrendszerek működését biztosító belső szabályzatok megfelelőségének felülvizsgálata is a 2014 év feladatai közé tartozik. Az alkalmazott szabályzatok - az egyes feladatok végrehajtására vonatkozóan, különös tekintettel a beépített kontrollokra – az ellenőrzés szerint nem tartalmaznak lényeges hiányosságokat, módosításuk azonban szükséges.

A Belső Ellenőrzési Kézikönyv részét képező, de külön megfogalmazás és szabályzat formájában kiadásra került a Belső Ellenőrzési szabályzat, mely pontosabban megfogalmazza a belső ellenőrzési és tanácsadói tevékenységeket, valamint az egyes eljárások rendjét, a végrehajtás folyamatait. Rögzíti a belső ellenőr jogait, kötelezettségeit, valamint az ellenőrzött szervezet jogállását, az ellenőrzések során elvárható magatartását, észrevételeinek módját, az intézkedési terv és annak végrehajtási, beszámoltatási rendjét.

A kontroll rendszer megalkotása és működtetése – a meglévő szabályok és normák alapján – a rendelkezésre álló pénzeszközök hatékony, eredményes, hatásos és gazdaságos felhasználásához szükséges, mivel a kontroll folyamatok megfigyelő, ellenőrző, visszajelző rendszer a pénzügyi folyamatok szabályos vitelének biztosítására.

A rendszer alapvetően a meglévő szabályozási rendszer összekapcsolását jelenti, ezért kialakításának előfeltétele a szabályozottság, különös tekintettel a gazdálkodási jogkörök szabályozottságának teljes körű meglétére.

A megfelelő folyamatok mindenkor biztosítása érdekében már jelentős részben felülvizsgálatra kerültek az ellenőrzési nyomvonalak, melyek a következő évben is fontos feladatként kerültek megfogalmazásra az ellenőrzés részére. A belső ellenőrzés az ellenőrzési jelentések tapasztalatainak birtokában valamennyi ellenőrzés kapcsán tett javaslatokat. A javaslatok a belső kontrollrendszer szabályszerűségét, hatékonyságának eredményességét célozzák.

A Bkr. vonatkozó szabályai szerint elkészült a Belső ellenőrzés stratégiai terve. A terv alapján 2013. évre és 2014. évre vonatkozóan a Közgyűlés által elfogadásra került mindkét év Belső Ellenőrzési munkaterve.

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja nem merült fel.

Az ellenőrzések megállapításai a szervezeti egység vezetőjével megbeszélésre, kiértékelésre kerültek. Az egyes ellenőrzések lezárását megelőzően az ellenőrzés által feltárt hiányosságok kiegészítésre kerültek, míg az egyes szabályzatok módosítása, a javaslatok figyelembe vételével folyamatos módosítás alatt vannak. Mindezek alapján az ellenőrzés nem kért intézkedési tervet, azonban a munkatervben foglalt feladatok végrehajtása során az ellenőrzések megállapításaira vonatkozó kontrollokat elvégzi.

Budapest, 2014. május 7.

Nagy Tibor
belső ellenőr